

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 555, fax: 234 665 444
e-mail: posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 4. 2011
Úřad pro ochranu osobních údajů
dne 12. 4. 2011

Zn. SPR-6601/10-21

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 31. ledna 2011 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: Česká republika – Archiv bezpečnostních složek, se sídlem Siwecova 2, 130 00 Praha 3, IČO: 75112817, v souvislosti s nahlížením do svazků tím, že zpřístupnil dne 8. července 2009 panu [ ] svazky k osobě [ ] a [ ] (kádrové svazky), aniž by v nich znečitelnil datum narození, bydliště a údaje o soukromém a rodinném životě, trestné činnosti, zdraví a majetkových poměrech jiných osob, konkrétně [ ]

porušil povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům,

a tím spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nepřijal nebo neprovedl opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování, za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokutu ve výši 12.000 Kč
(slovy dvanáct tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč,

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

nadřazeným správním orgánem prodloužena lhůta k rozhodnutí ve věci. Přesto účastník řízení do vydání tohoto rozhodnutí žádné další vyjádření k věci neučinil a správnímu orgánu nic nezaslal.

Podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. je osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Podle § 4 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. je subjektem údajů fyzická osoba (tedy žijící osoba). Podle § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. je zpracováním osobních údajů jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky (zejména shromažďování, ukládání, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání atd.). Podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. je správcem každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování osobních údajů a odpovídá za něj.

Evidenci a správu svazků bývalé Státní bezpečnosti a jejich zpřístupňování považuje správní orgán v souladu se shora uvedenými definičními ustanoveními za zpracování osobních údajů prováděné účastníkem řízení jako správcem osobních údajů v těchto svazcích obsažených.

Podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je správce povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému a nahodilému přístupu k osobním údajům. Tato povinnost je poté pro otázku zpřístupňování svazků bývalé Státní bezpečnosti specifikována v § 10a odst. 1 zákona č. 140/1996 Sb., dle kterého je Archiv (účastník řízení) povinen před zpřístupněním dokumentu oprávněnému žadateli znečitelnit v kopii dokumentu datum narození a bydliště jiných osob, jakož i všechny údaje o jejich soukromém a rodinném životě, o jejich trestné činnosti, zdraví a majetkových poměrech. Pokud je zpřístupňovaným dokumentem kádrový (personální) spis příslušníka bezpečnostní složky, znečitelní se v něm též všechny údaje o osobách stojících mimo služební a veřejnou činnost příslušníka.

Správní orgán se s ohledem na vyjádření účastníka řízení nejprve zabýval otázkou, zda ke zpřístupnění předmětných dokumentů došlo, resp. mohlo dojít, na základě zákona č. 499/2004 Sb. nebo zákona č. 140/1996 Sb.

Zpřístupňování archiválií upravuje § 37 a násl. zákona č. 499/2004 Sb. Tak především, podle § 37 odst. 1 tohoto zákona jsou k nahlížení v archivech přístupné jen archiválie starší třiceti let a všechny zveřejněné archiválie. Ustanovení § 37 odst. 2 a 3 zákona č. 499/2004 Sb. poté upravují postup v případě, kdy archiválie obsahují osobní, nebo citlivé údaje. Současně se ovšem podle § 37 odst. 11 zákona č. 499/2004 Sb. tato omezení nevztahují na archiválie vzniklé před 1. lednem 1990 z činnosti bezpečnostních složek podle zákona o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek (zákon č. 181/2007 Sb.), jinými slovy na archiválie vzniklé z činnosti Federálního ministerstva vnitra, Ministerstva vnitra České socialistické republiky s výjimkou útvarů vykonávajících výhradně civilně-správní činnost, Sboru národní bezpečnosti s výjimkou útvarů vykonávajících funkce státních archivů, Sboru nápravné výchovy, Pohraniční stráže, vojsk Ministerstva vnitra, zpravodajské správy Generálního štábu Československé lidové armády, odboru vnitřní ochrany Sboru nápravné výchovy Ministerstva spravedlnosti České

socialistické republiky a jejich předchůdců v období komunistické totalitní moci [viz. § 2 písm. c) zákona č. 181/2007 Sb.].

Podle § 5 zákona č. 140/1996 Sb. je Archiv (účastník řízení) povinen na žádost fyzické osoby starší 18 let sdělit, zda je evidován jí požadovaný svazek s osobními údaji a zda je zachován, nejde-li o cizince, zda je osoba jí uvedená evidována jako spolupracovník Státní bezpečnosti a zda je osobní svazek této osoby zachován, nejde-li o cizince, zpřístupnit ji kopii zachovalého svazku, nejde-li o cizince, a zpřístupnit ji kopii zachovaného personálního (kádrového) svazku anebo osobní evidenční karty příslušníka Státní bezpečnosti. Postup zpřístupnění svazku účastníkem řízení je upraven v § 8 až § 10c zákona č. 140/1996 Sb.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že v případě svazků Státní bezpečnosti upravuje zákon č. 140/1996 Sb. ucelenou právní úpravu, jak postupovat při zpřístupňování těchto svazků. V souladu s principem *lex specialis derogat lex generali* je poté dle správního orgánu zřejmé, že postup podle zákona č. 140/1996 Sb. je zvláštním postupem vůči zákonu č. 499/2004 Sb.; zákon č. 499/2004 Sb. a jeho ustanovení jsou tedy ustanoveními obecnými, která se v dané věci nepoužijí. V zásadě tak lze konstatovat, že při zpřístupňování každého dokumentu pocházejícího z činnosti orgánů bývalého režimu, je třeba nejprve posoudit, zda se jedná o archiválii nebo nikoliv (pokud ne, poté je možný postup pouze podle zákona č. 140/1996 Sb.); pokud se jedná o archiválii, je třeba zjistit, zda pochází z činnosti bývalé Státní bezpečnosti nebo bezpečnostní složky tak jak jsou definovány v § 3 písm. g) a h) zákona č. 140/1996 Sb. a zda se na jejich zpřístupňování vztahují §§ 4 až 6 zákona č. 140/1996 Sb. Pokud ano, je postup podle zákona č. 140/1996 Sb. jediný přípustný, na základě kterého lze dokument zpřístupnit, neboť uvedená ustanovení jsou zvláštní právní úpravou k obecné právní úpravě v § 37 a násl. zákona č. 499/2004 Sb. Pokud dokument na základě těchto ustanovení zpřístupnit nelze, vztahuje se na něj obecná právní úprava v zákoně č. 499/2004 Sb., tedy pochází-li archiválie z činnosti bezpečnostních složek uvedených v § 2 písm. c) zákona č. 181/2007 Sb. a vznikla před 1. lednem 1990, je její přístupnost v zásadě neomezená, v opačném případě je třeba dodržet podmínky stanovené § 37 odst. 1 až 3 zákona č. 499/2004 Sb.

Správní orgán se v této souvislosti zabýval i historií ustanovení § 37 odst. 11 zákona č. 499/2004 Sb. Z vládního návrhu zákona č. 499/2004 Sb. (sněmovní tisk č. 428, 4. volební období Poslanecké sněmovny, www.psp.cz) vyplývá, že žádné obdobné ustanovení neobsahovalo. Uvedené ustanovení se do zákona dostalo (jako v té době § 37 odst. 6) jako součást komplexního pozměňovacího návrhu předloženého výborem pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, resp. výborem pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí, který ovšem neobsahuje důvodovou zprávu, tak aby bylo možné zjistit, co vedlo zákonodárce k jeho předložení a schválení. Podrobnosti nelze zjistit ani ze stenozápisu z jednání schůze Poslanecké sněmovny, ani ze zápisů z jednání jednotlivých výborů. Správní orgán je tedy na základě těchto zjištění toho názoru, že úmyslem zákonodárce nebylo při začlenění § 37 odst. 11 (tehdy odst. 6) zákona č. 499/2004 Sb. vyloučit při zpřístupňování svazků bývalé Státní bezpečnosti postup podle zákona č. 140/1996 Sb. jakožto podle zvláštního zákona, ale pravděpodobně z důvodu právní jistoty takto obecně formulovat přístup k archiváliím pocházejícím z činnosti Státní bezpečnosti, tak aby jednak nový zákon neomezil přístup ke svazkům podle

zákona č. 140/1996 Sb. (byť je dle správního orgánu v tomto úprava nadbytečná), tak aby bylo možné se seznamovat i s dalšími archiváliemi pocházejícími z činnosti Státní bezpečnosti, které dosud nebylo možné zpřístupňovat na základě zákona č. 140/1996 Sb. Tomu nasvědčuje i použité formulace, které právě spíše z důvodu právní jistoty odkazují i na dříve veřejně přístupné dokumenty, tj. snaží se zabránit zavření do archivů a zamezení přístupu u dokumentů, které již jednou byly oprávněně zpřístupněny, a dále zjevný rozpor mezi § 37 odst. 11 a § 82 odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb. V době přijetí zákona č. 499/2004 Sb. již byly svazky bývalé Státní bezpečnosti podle zákona č. 140/1996 Sb. veřejně přístupné, a uvedené přechodné ustanovení tak postrádá ve vztahu k těmto svazkům jakoukoliv logiku. Z ničeho z výše uvedeného tedy nevyplývá, že by postup podle zákona č. 499/2004 Sb. měl nahradit postup podle zákona č. 140/1996 Sb.; v takovém případě by v souladu s předpokladem racionálního zákonodárce bylo nutné, aby došlo ke zrušení příslušných ustanovení zákona č. 140/1996 Sb., nebo zákona celého (jakožto překonaného). K ničemu takovému ovšem nedošlo.

Správní orgán tedy na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že při zpřístupnění svazků [redacted] týkajících se [redacted] a [redacted] bylo povinností účastníka řízení postupovat podle zákona č. 140/1996 Sb., tedy včetně ustanovení § 10a tohoto zákona. Tím, že účastník řízení neučinil opatření, která mu zákon ukládá, a která slouží k ochraně osobních údajů obsažených ve zpřístupňovaných svazcích, současně nezajistil, aby se s těmito osobními údaji neseznámila neoprávněná osoba, tj. [redacted]

Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Při stanovení výše sankce bylo přihlédnuto jako k přitěžujícím okolnostem zejména ke skutečnosti, že došlo k neoprávněnému zpřístupnění osobních údajů více osob a k charakteru některých osobních údajů, které jsou u některých osob citlivé povahy (např. u [redacted]). Jako k polehčující okolnosti správní orgán přihlédl k tomu, že osobní údaje byly zpřístupněny prokazatelně pouze jedné osobě. Po posouzení všech shora uvedených skutečností rozhodl správní orgán o uložení sankce ve spodní polovině zákonné sazby.

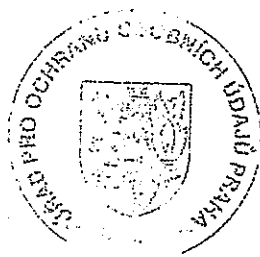
Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha, 31. ledna 2011

Daniel Pospíšil
ředitel odboru správních činností